

राज्य शिक्षा शोध एवं प्रशिक्षण परिषद्, पटना, बिहार

वार्षिक मूल्यांकन – 2026

प्रश्न-पत्र

कक्षा-VII

समय- 2 घंटे

विषय-संस्कृत

पूर्णांक-50

सामान्य निर्देश

- इस प्रश्न पत्र में कुल 5 प्रश्न हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर देना अनिवार्य है।
- प्रत्येक प्रश्न के सामने उसके लिए निर्धारित अंक एवं निर्देश अंकित हैं।

1. मञ्जूषातः उचित पदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत-

5 x 2 = 10

त्रीणि, न, विहीनः, गजः, आर्यभट्टः

- (क) विद्या ..... पशुः।
 (ख) शून्यस्य प्रतिपादनं सर्वप्रथम्.....अकरोत्।
 (ग) वृक्षस्य अधः .....आगतः।
 (घ) पृथिव्यां .....रत्नानि।
 (ङ.) असत्यं ..... वक्तव्यम्।

2. 'सत्यम्' 'असत्यम्' वा लिखत -

5 x 2 = 10

- (क) विद्याधनं सर्वधनेषु प्रधानम्।
 (ख) वने व्याघ्रः न गर्जति।
 (ग) खगस्य नाम काष्ठकूटः आसीत्।
 (घ) कूर्मः पौरैः न मारितः।
 (ङ) मण्डूकस्य नाम मेघनादः आसीत्।

3. सुमेलनं कुरुत-

5 x 2 = 10

स्तंभ 'अ'

स्तंभ 'ब'

(क) अवरुद्धः	(i) जले
(ख) समृद्धम्	(ii) सम्पूर्णे
(ग) सलिले	(iii) बाधितः
(घ) निखिले	(iv) सम्पन्नम्
(ङ.) स्वकीयम्	(v) आत्मानम्

लघु उत्तरीय प्रश्नाः

4. (i) कोष्ठकात् उचितं पदं चित्वा रिक्त स्थानानि पूरयत – 5 x 1 = 5
- (क) .....बालिका मधुरं गायति । (एकः, एका, एकम्)
- (ख) .....कृषकाः कृषिकर्माणि कुर्वन्ति । (चत्वारः, चतस्रः, चत्वारि)
- (ग) .....पत्राणि सुन्दराणि सन्ति । (ते, ता, तानि)
- (घ) धेनवः दुग्धं ..... । (ददाति, ददति, ददन्ति)
- (ङ.) वयं संस्कृतम्..... । (अपठम्, अपठन्, अपठाम)

- (ii) विलोमपदानि मेलयत— 5 x 1 = 5

स्तंभ 'अ'	स्तंभ 'ब'
(क) मन्दम्	(i) नूतनम्
(ख) नीचैः	(ii) स्निग्धं
(ग) कठोरः	(iii) पर्याप्तम्
(घ) पुरातनम्	(iv) उच्चैः
(ङ.) अपर्याप्तम्	(v) क्षिप्रम्

दीर्घ उत्तरीय प्रश्नाः

5. संस्कृते अनुवादं कुर्वन्तु— 1 x 10 = 10
- (i) मोहन घर से आता है ।
- (ii) मैं कल घर गया था ।
- (iii) वह विद्यालय प्रतिदिन जाती है ।
- (iv) छात्र पुस्तक पढ़ेगा ।
- (v) वृक्ष के ऊपर बन्दर है ।

अथवा

तत् (पुल्लिङ्ग) शब्द रूपं लिखन्तु—